

XL OLIMPIADA WIEDZY TECHNICZNEJ

Zawody III stopnia

Zadania dla grupy mechaniczno-budowlanej

Zadanie 1

Dwustopniowa sprężarka bez przestrzeni szkodliwej zasysa $\dot{V}_1 \text{ m}^3$ powietrza atmosferycznego na godzinę. Temperatura powietrza na wlocie wynosi t_1 , a ciśnienie p_1 . Na wylocie ciśnienie wynosi p_2 .

Ciśnienie powietrza po I stopniu p_m równe ciśnieniu wlotowemu na II stopień zostało tak dobrane, aby teoretyczne moce napędu obu stopni była sobie równe przy temperaturze powietrza przed II stopniem równej t_1 . Obroty sprężarki wynoszą n , a skok tłoków s .

Obliczyć

1. Teoretyczną moc napędu sprężarki, jeżeli sprężanie odbywa się politropowo przy wykładniku z .
2. Ilość wody chłodzącej płaszcze obu stopni sprężarki oraz chłodnicę międzystopniową, jeżeli w obu przypadkach przyrosty jej temperatury wynoszą Δt_w (trzy strumienie wody, o tej samej temperaturze początkowej)
3. Średnice cylindrów I i II stopnia.

Powietrze potraktować jak gaz doskonały. W czasie przemiany politropowej związek między parametrami stanu jest określony zależnością:

$$\frac{p_1}{p_2} = \left(\frac{v_2}{v_1} \right)^z = \left(\frac{T_1}{T_2} \right)^{\frac{z}{z-1}}$$

Ciepło właściwe w czasie przemiany politropowej jest określone wzorem:

$$c = c_v \frac{z - k}{z - 1}; \quad c_v = \frac{R}{k - 1}; \quad c_p = \frac{k R}{k - 1}.$$

Patronem honorowym OWT jest Minister Gospodarki.
Organizatorem OWT jest Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.
Olimpiada jest finansowana ze środków MEN.

Jednostkowa praca napędowa urządzeń przepływowych (np. sprężarek) w przypadku, kiedy czynnik podlega przemianie politropowej, jest wyznaczana z zależności:

$$l = \frac{z}{z-1} R (T_2 - T_1) .$$

Dane:

$\dot{V} = 60 \text{ m}^3/\text{h}$; $t_1 = 10^\circ\text{C}$; $p_1 = 1 \text{ bar}$; $p_2 = 36 \text{ bar}$; $n = 300 \text{ obr}/\text{min}$; $s = 0,2 \text{ m}$; $z = 1,2$;
 $\Delta t_w = 30^\circ\text{C}$; ciepło właściwe wody $c_w = 4,19 \text{ kJ}/(\text{kg K})$; wykładnik adiabaty dla powietrza $k = 1,4$; stała gazowa dla powietrza $R = 287 \text{ J}/(\text{kg K})$.

Autor: Jacek Bzowski
Koreferent: Maciej Jaworski

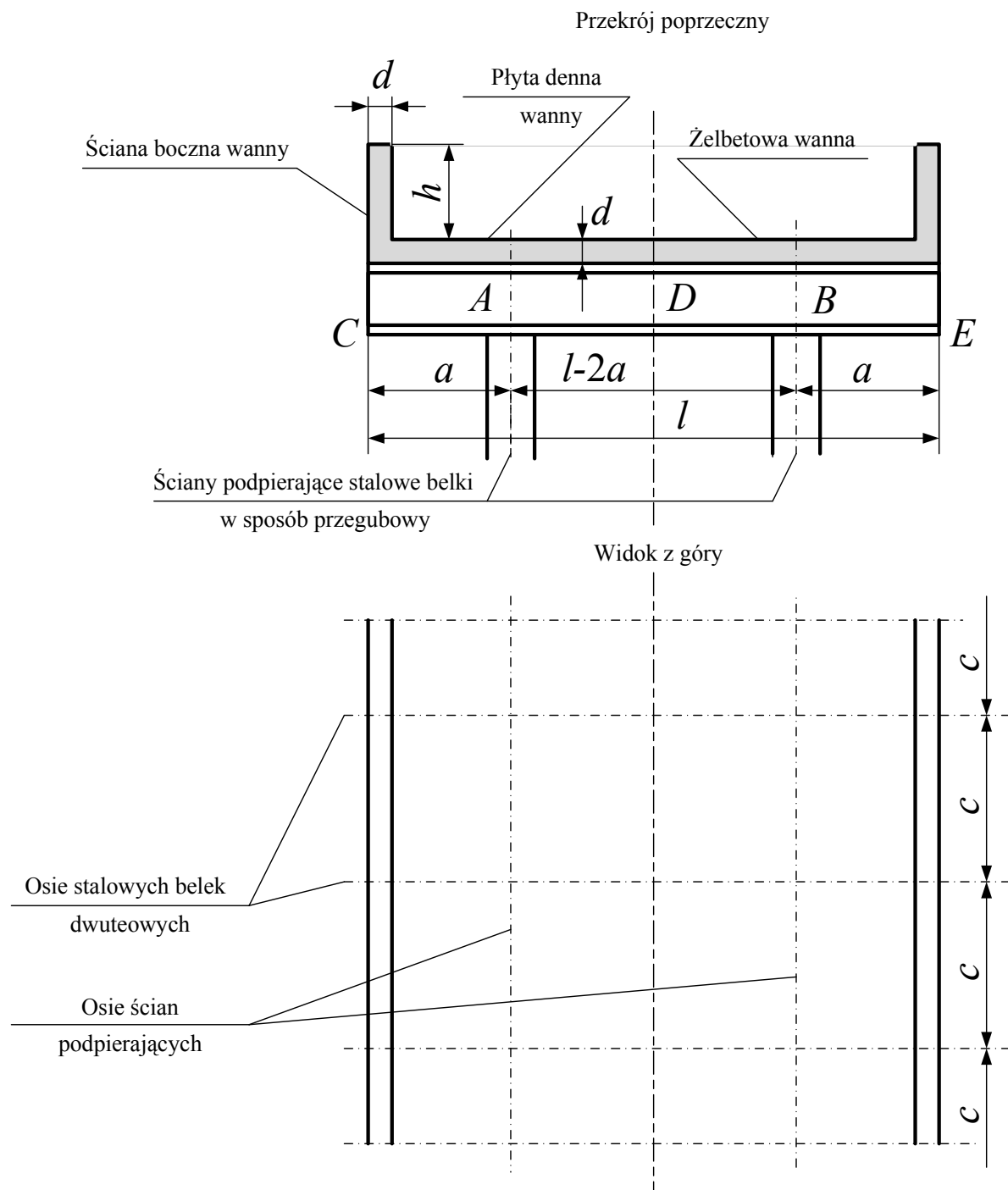
Zadanie 2

Fragmentem pewnego modernizowanego budynku jest konstrukcja przedstawiona na rys.1. Konstrukcję tę tworzą dwuteowe belki stalowe rozstawione w kierunku wzdłużnym w równym odstępach c . Na belkach tych spoczywa żelbetowa płyta ze ścianami bocznymi, stanowiąca podłużną wannę o kształcie i wymiarach pokazanych również na rys.1.

Dwuteowe belki mają całkowitą długość l i są belkami dwuwspornikowymi, podpartymi na ścianach o osiowym rozstawie $l - 2a$, a jest długością jednego wspornika (rys.1). Jaki powinien być rozstaw tych ścian, aby momenty zginające w dwuteowych belkach stalowych, występujące w przekrojach podporowych A i B były pod względem wartości bezwzględnej równe maksymalnemu momentowi przeszłowemu w przekroju środkowym D ? Ma to znaczenie ze względu na ekonomię projektowania.

Wskazówki:

1. Ciężar własny stalowych belek można pominąć.
2. Należy wyznaczyć działające na belki obciążenie równomiernie rozłożone g od ciężaru żelbetowej płyty dennej wanny oraz siły skupione P , pochodzące od ciężaru ścian bocznych wanny. Ze względu na stosunkowo niewielką grubość tych ścian, siły P można umieścić na końcu wsporników belek stalowych.
3. Rozpatrywany układ konstrukcyjny jest symetryczny – wystarczy analizować tylko jego połowę.
4. Podparcie belki na ścianach należy traktować jako przegubowe – dwuwspornikowa belka jest swobodnie podparta.

Rys.1

Dane liczbowe:

osiowy rozstaw belek stalowych $c = 3$ m; długość belek stalowych $l = 6$ m; grubość płyty dennej i ścian bocznych żelbetowej wanny $d = 0,1$ m; wysokość ścian bocznych wanny $h = 1,5$ m; ciężar własny żelbetu $\gamma = 25 \text{ kN/m}^3$.

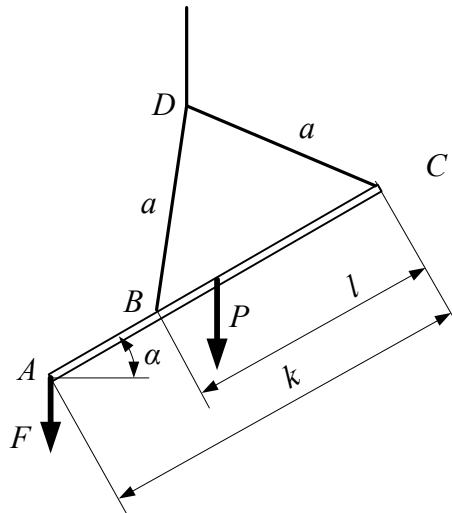
Autor: Wojciech Radomski
Koreferent: Jacek Bzowski

Zadanie 3

Na dwóch zaczepionych w jednym miejscu (D) sznurach o długości a zawieszona jest zgodnie z rysunkiem belka o ciężarze P . Belka zaczepiona jest z jednego końca (C) oraz z drugiej strony (B) w odległości l od niego. Całkowita długość belki wynosi k . Na swobodnym końcu belki (A) zawieszono ciężar F . Obliczyć kąt jaki belka tworzy z poziomem oraz siły działające w obu sznurach. Skomentować uzyskane rozwiązanie, wykonać rysunek odpowiadający otrzymanym wynikom.

Dane:

$a = 3 \text{ m}$; $k = 6 \text{ m}$; $l = 5 \text{ m}$; $P = 2000 \text{ N}$; $F = 700 \text{ N}$.

Autor: Jacek Bzowski
Koreferent: Maciej Jaworski